

Nieuwsbrief december 2014

1. Klachtenoverzicht 1 jan – 8 dec 2014 en recente meldingen
Meldpunt Vreemdelingendetentie

2. Bezoeken van het Meldpunt

3. 'I crossed so many borders and I'm still not free'
 Boek 'Inside Immigration detention' – Marv Bosworth

4. Boek 'Inside Immigration detention' – Mary Bosworth

5. Kaart schrijven aan vreemdelingen in detentie

6. Zaak Mahdi. Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG

7. Wakes
En andere activiteiten

Meldpunt Vreemdelingendetentie

verzamelt klachten over de omstandigheden in vreemdelingendetentie.

Het doel is om zo meer zicht te krijgen op de detentie-omstandigheden en dit terug te koppelen naar de politiek en media. Daarnaast bieden we hulp bij de opvolging van klachten.

Heeft u een klacht? Bel dan naar 010 - 7470156, vanuit detentie kunt u gratis bellen naar **0800-3388776** of vul het klachten formulier in op onze [website](#).

VERHUIZING 1 AUGUSTUS 2014

Per 1 augustus 2014 is het Meldpunt Vreemdelingendetentie verhuisd naar de Pauluskerk in Rotterdam.

Adres: Mauritsweg 20, 3012 JR ROTTERDAM

1. Klachtenoverzicht 1 jan – 8 december 2014 en recente meldingen

Klachtenoverzicht jan – december 2014

Over de periode van 1 januari tot en met 8 december heeft het Meldpunt in totaal 70 meldingen en 206 klachten ontvangen.

Bij splitsing van de binnengekomen klachten, komen wij uit bij de volgende top 5:

1. Medische zorg	50 klachten
2. Klachtenafhandeling	31 klachten
3. Bejegening	29 klachten
4. Straf- en ordemaatregel	29 klachten
5. Contact met de buitenwereld	17 klachten

Wederom staan op nummer 1 de klachten over de (toegang tot) medische zorg in vreemdelingendetentie. Het Meldpunt merkt op dat de gezondheidsproblemen van de personen in vreemdelingendetentie nog steeds alle aandacht vergt en is in samenwerking met Dokters van de Wereld en Amnesty voortdurend bezig om dit te monitoren.

De meeste klachten die het Meldpunt binnenkreeg waren afkomstig uit detentiecentrum Rotterdam (134), met op de tweede plaats detentiecentrum Zeist (46) en op de derde plek detentiecentrum Schiphol (27).

2. Bezoeken van het Meldpunt

De afgelopen maand is het Meldpunt een aantal keer bij personen op bezoek geweest in de verschillende detentiecentra. Allereerst is de hele werkgroep, bestaande uit afgevaardigden van Dokters van de Wereld, Amnesty International en een externe arts op bezoek geweest bij alle detentiecentra. Deze bezoeken waren naar aanleiding van het rapport uit [het rapport 'Geketende Zorg'](#). Het was interessant om te zien hoe de verschillende detentiecentra na verschillende aanpassingen in de afgelopen tijd eruit zagen. De creëren van ruimten, de afdelingen, de binnenplaatsen en de isolatie cellen werden bezocht. Ook was het goed om met elkaar om de tafel te zitten en verschillende kanten van het verhaal te belichten.

Naast de officiële bezoeken voor rondleiding en hernieuwde kennismaking is het Meldpunt nog een aantal keer op bezoek geweest bij vreemdelingen in detentie.

Eén van de vreemdelingen vertelde ons over zijn ervaring in detentie tot nu toe. Hij wil weinig kwijt over de telefoon, omdat hij angstig is dat alle gesprekken afgeluisterd worden. Wanneer het Meldpunt, bij hem op bezoek gaat en tegenover hem, zit wiebelt hij de hele tijd met zijn been. Hij lijkt onrustig. 'Ik vertrouw niemand.' Wanneer ik vraag of hij met een psycholoog spreekt zegt hij 'Ja, maar ik vertel hem niks. Ik praat wel, maar ik zeg niks. Ik vertrouw de psycholoog niet, ze werken samen met het systeem.'

Wanneer ik wegga, vraagt hij me op de andere mensen te letten en hen te helpen. 'Ik ben al oud, ik heb teveel gezien hier om het nog te kunnen verwerken, maar help de andere mensen hier.' Deze man is nog geen 45 jaar.

Veel mensen die in vreemdelingendetentie zitten opgesloten zijn angstig en argwanend. Ze weten niet waar ze aan toe zijn en zijn teleurgesteld. Als gevolg hiervan vertrouwen ze niemand en zijn ze niet of nauwelijks in staat om hulp aan te nemen. Behouding is daarom moeilijk.

Bezoek

Ook is het Meldpunt bij een andere man op bezoek geweest in detentie. Hij zat inmiddels al meer dan een half jaar vast. Hij vertelde dat je het leven kan vergelijken met het beklimmen van een berg. Je zult moeten zweten en klimmen. Wellicht zul je willen omkeren, maar dan kom je nergens. Zijn verblijf in detentie ziet hij als "een hobbel op het pad naar boven". Op mijn verwondering dat hij een van de weinige vreemdelingen is die ik spreek die zo positief is, zegt hij dat je met negativiteit nergens komt.

Andere mensen zijn wel negatief, maar ze zijn bang. Ze komen in detentie, spreken geen Nederlands, weten niet wat er gaan gebeuren en zijn bang vanwege de onzekerheid.

Rectificatie vorige nieuwsbrief

In de nieuwsbrief van September jl. stond een verhaal over een man die op straat was gezet. Op het moment dat de rechter besloot dat de detentie werd opgeheven, moet een persoon onmiddellijk in vrijheid worden gesteld. In vorig geval was het echter zo dat, de toestand van de man zeer slecht was en er nog geen recht op opvang was. Vanuit het detentiecentrum is er hard gewerkt aan het realiseren van een opvangmogelijkheid. Hiertoe is samenwerking gezocht met verschillende organisaties, waaronder het Meldpunt Vreemdelingendetentie.

Uiteindelijk is onderdak voor deze man gevonden. Alleen al uit dit verhaal blijkt dat het zo ontzettend belangrijk is dat de uitspraak van het Europees op 1 juli 2014 betreffende het recht op bed, bad en brood wordt nageleefd.

Verdiepingsbijeenkomst over isolatie in vreemdelingendetentie

Op 19 september werd in Amsterdam een besloten verdiepingsbijeenkomst georganiseerd door de Werkgroep Medische Zorg in Vreemdelingendetentie (WMZV). De aanleiding voor het organiseren van de expertmeeting over isolatie in vreemdelingendetentie waren de bevindingen uit [het rapport 'Geketende Zorg'](#) in mei 2014 van de Werkgroep. De bevindingen zijn gebaseerd op de analyse van vijftien medische dossiers van vreemdelingen die in 2012 en/of 2013 in vreemdelingendetentie verbleven. Hieruit bleek onder andere dat isolatie veelvuldig werd ingezet.

Ook hier werden –net als tijdens de bezoeken aan de drie detentiecentra- verschillende kanten van het verhaal belicht. Onder andere een hoogleraar, een advocaat en een GGD arts gaven hun visie op het gebruik van isolatiecellen. Het blijkt dat het verhaal achter isolatie absoluut niet zwart-wit is.

Wel is de onderlinge samenwerking wat betreft de bezoeken goed bevallen en hoopt het Meldpunt in de toekomst in gesprek te blijven met de detentiecentra.

Bezoek

Het Meldpunt heeft naast bovenstaande bezoeken nog een bezoek gebracht aan een redelijk jonge man in een van de detentiecentra.

Hij zit al een poosje vast en weet nog niet wat er met hem gaat gebeuren. Hij probeert er zo min mogelijk over na te denken. Hij weet dat hij hieruit komt en aan die gedachte houdt hij zich vast.

Als iemand nieuw binnenkomt, weten ze nog niet hoe het werkt. Na verloop van tijd kom je erachter, dat je maar beter 'ja' kan knikken en niet moet zeggen wat je denkt, want er volgen vrij snel represailles stelt hij.

Hij heeft vrienden door heel Nederland en af en toe komt er een op bezoek. Dat vindt hij fijn, maar in deze wereld is het toch een beetje ieder voor zich zegt hij.

In de cellen zetten ze Afrikanen vaak bij elkaar, maar dat vindt hij niet goed. Er is een groot verschil tussen Noord-, West-, Oost- en Zuid-Afrikanen, en ze kunnen niet altijd in dezelfde taal communiceren.

De volgende dag belt hij nog naar het Meldpunt. Een bezoek afleggen betekent wellicht niet zoveel voor ons, zegt hij, maar voor hem heeft het heel veel betekend.

'I have crossed so many borders and I'm still not free'

28 oktober 2014 bracht Jacqueline van Vugt een documentaire uit over de wereld van de grensgebieden. Het is een harde wereld, waar mensen zich tot slaaf maken om te overleven. De documentaire begint met Clara, een vrouw uit Nigeria die zestien jaar geleden alles opgaf in Nigeria om een Nederland een beter leven op te bouwen. Zij belandde in de prostitutie en wordt nu, na zestien jaar in Nederland uitgezet. De documentaire geeft een klein inkijkje in een detentiecentrum. 'Ik waarschuw alle Afrikanen, niet hierheen komen! Hier is niks, blijf lekker thuis. Daar heb je vrijheid'. Een zeer interessante documentaire die een inkijk geeft in de pogingen die mensen ondernemen in de hoop op een betere toekomst.

Klik [hier](#) als je de hele documentaire wilt zien.

Bron: www.deportatieverzet.nl

3. Boek 'Inside Immigration Detention'

Boek Inside Immigration Detention

Mary Bosworth, voormalig hoogleraar aan de Universiteit van Oxford en huidig hoogleraar Criminology aan de Monash Universiteit Australië heeft van de periode 2009 tot 2012 onderzoek gedaan naar vreemdelingendetentie in het Verenigd Koninkrijk. Zij heeft haar onderzoek op zes detentiecentra gebaseerd. Dit boek is een van de eerste boeken, waarin onderzoek naar het leven in detentie van binnenuit is gedaan.

In totaal zitten elke dag gemiddeld 3000 vreemdelingen in vreemdelingendetentie in het Verenigd Koninkrijk. Gedurende deze drie jaar heeft Mary Bosworth onderzoek gedaan naar de verhalen van mannen en vrouwen in detentie, maar ook van de bewaking.

In het onderzoek kwam naar boven dat de situatie van vreemdelingen in vreemdelingendetentie worden beschouwd als onzeker en onvertrouwd. Vergelijkingen met gevangenen werd vaak gemaakt. Uit het onderzoek bleek dat veel vreemdelingen uit voormalig koloniën van het Verenigd Koninkrijk kwamen.

Een andere opvallende conclusie van dit onderzoek is dat in de dagelijkse interactie, de bewaking en de vreemdelingen veel met elkaar gemeen hebben dan men in eerste instantie zou denken. De personen die daadwerkelijk beslissen over de uitzet komen de vreemdelingen zelf niet onder ogen. Dit distantiëren leidt tot grote onzekerheid en leidt veel tot kritiek en weerstand.

4. Kaart schrijven aan Vreemdelingen

Denkt u wel eens aan de mensen die in Vreemdelingendetentie zitten? Wilt u hen (voor de feestdagen) een warm hart toedragen, dan kunt u een kaartje schrijven.

De mensen waarmee wij in contact zijn, zijn heel dankbaar wanneer zij een leuk kaartje ontvangen met een kleine tekst erop. Het feit dat er even aan hen gedacht wordt betekend heel veel voor hen.

Mocht u een kaart willen sturen, het hoeft niet aan iemand persoonlijk gericht te zijn. U kunt ze naar ons sturen en wij sturen ze voor u door. U kunt uw kaart(en) naar het volgende adres sturen:

Stichting LOS
Mauritsweg 20
3012JR Rotterdam

4. Zaak Mahdi

Vreemdelingendetentie mag worden ingezet als *ultimum remedium*, als laatste middel.

Sommige vreemdelingen zijn onuitzetbaar, maar daarmee krijgen zij geen recht op legaal verblijf in Nederland. Nu is de vraag wat te doen met deze groep? In deze zaak zat een man, van naar eigen zeggen Soedanese afkomst, in Bulgarije in vreemdelingendetentie. Een Bulgaarse man bood dhr. Mahdi onderdak aan, maar dit verzoek werd afgewezen. Door het intrekken van vrijwillige terugkeer werd het onderzoek verlengd. Na zes maanden zit de man nog in detentie. De Bulgaarse autoriteiten verzoeken de man de maximale detentieduur op te leggen. De rechter vraagt het Hof van Justitie om uitleg van artikel 15 Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG. Hiernaast staat artikel 15 geciteerd.

Er waren twee grote vragen die aan de orde kwamen. Mag de rechter volledig en vol toetsen over het opleggen of het verlengen van vreemdelingenbewaring? Het antwoord luidde ja. Een rechter moet per geval alle feiten van de zaak kunnen toetsen. De beperkte rol van de rechter lijkt daarmee volgens critici in Nederland is in strijd met het Europees recht. Het andere grote vraagstuk gaat over het schriftelijk bewijs van onuitzetbaarheid. Vast staat dat een schriftelijk bewijs voor een vreemdeling zeker van betekenis zal zijn. Alleen al tegen nieuwe inbewaringstelling zal dit document van betekenis zijn. Daarmee ben je terug bij het begin, dat in een aantal gevallen bewaring niet het *ultimum remedium* is, maar wel wordt toegepast. De Nederlandse overheid ziet echter nog geen aanleiding om een schriftelijk bewijs van onuitzetbaarheid af te geven, al is het alleen maar om eventuele hoop niet te laten opbloeien. Het afgeven van een bewijs voor onuitzetbaarheid geeft deze groep echter nog geen rechten, dus eventuele hoop zal miniem blijven.

Klik [hier](#) als je de hele uitspraak wilt lezen.

Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG

Artikel 15

Bewaring

1. Tenzij in een bepaald geval andere afdoende maar minder dwingende maatregelen doeltreffend kunnen worden toegepast kunnen de lidstaten de onderdaan van een derde land jegens wie een terugkeerprocedure loopt alleen in bewaring houden om zijn terugkeer voor te bereiden en/of om de verwijderingsprocedure uit te voeren, met name indien:

a) er risico op onderduiken bestaat, of
b) de betrokken onderdaan van een derde land de voorbereiding van de terugkeer of de verwijderingsprocedure ontwijkt of belemmert.

De bewaring is zo kort mogelijk en duurt niet langer dan de voortvarend uitgevoerde voorbereiding van de verwijdering.

2. De inbewaringstelling wordt door een administratieve of rechterlijke autoriteit gelast. De inbewaringstelling wordt schriftelijk gelast met opgave van de feitelijke en juridische gronden. Indien de inbewaringstelling door een administratieve autoriteit is gelast:

a) voorzien de lidstaten erin dat een spoedig rechtelijk toetsing van de rechtmatigheid van de bewaring zo spoedig mogelijk na de aanvang ervan plaatsvindt;

b) of bieden de lidstaten de betrokken onderdaan van een derde land het recht voorzieing te vragen bij het gerecht zodat de rechtmatigheid van de bewaring aan een spoedige rechterlijke toetsing wordt onderworpen, die zo spoedig mogelijk na het instellen van deze procedure tot een beslissing leidt.

De lidstaten stellen de betrokkenen onderdaan van een derde land onmiddellijk van die mogelijkheid in kennis. De betrokken onderdaan van een derde land wordt, als zijn bewaring niet rechtmatig is, onmiddellijk vrijgelaten.

3. In ieder geval wordt de inbewaringstelling met redelijke tussenpozen op verzoek van de onderdaan van een derde land of ambtshalve getoetst. In het geval van een lange periode van bewaring wordt de toetsing aan controle door een rechterlijke autoriteit onderworpen.

4. Indien blijkt dat er omwille van juridische of andere overwegingen geen redelijk vooruitzicht op verwijdering meer is, of dat de in lid 1 bedoelde omstandigheden zich niet meer voordoen, is de bewaring niet langer gerechtvaardigd en wordt de betrokken onmiddellijk vrijgelaten.

5. De bewaring wordt gehandhaafd zolang de in lid 1 bedoelde omstandigheden zich voordoen en zij noodzakelijk is om een geslaagde verwijdering te garanderen. Iedere lidstaat stelt een maximale bewaringsduur vast die niet meer dan zes maanden mag bedragen.

6. De lidstaten kunnen de in lid 5 bedoelde termijn overeenkomstig de nationale wetgeving slechts in beperkte mate en ten hoogste met nog eens twaalf maanden verlengen indien de verwijdering, alle redelijke inspanningen ten spijt, willicht meer tijd zal vergen, omdat:

a) de betrokken onderdaan van een derde land niet meewerkt, of

b) de nodige documentatie uit derde landen op zich laat wachten.

5. Wakes

Wakes detentiecentra's

Bij wakes wordt er 'gewaakt' over de vreemdelingen in detentie, er wordt stilgestaan bij deze mensen die zonder papieren achter slot en grendel zitten. Tijdens wakes kunt u laten weten dat u het niet eens bent met het huidige regime en kunt u uw stem laten horen. Wilt u hier meer over te weten komen of wilt u zelf een keer een wake bijwonen? U kunt dan samen met vrijwilligers en organisaties de detentiecentra bezoeken tijdens de komende wake(s):

Detentiecentrum Zeist

Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake plaats bij het detentiecentrum in Zeist om 16.30 uur. Voor meer informatie: klik [hier](#).

Detentiecentrum Rotterdam

Elke eerste zondag van de maand vindt er een wake plaats om 19:00 – 20:00 uur bij het detentiecentrum in Rotterdam. Voor meer informatie: klik [hier](#).

Detentiecentrum Schiphol

Elke tweede zondag van de maand vindt er een wake plaats van 14:00 – 15:30 uur bij het detentiecentrum in Schiphol. Voor meer informatie: klik [hier](#).